

16.09.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**16 Eylül 2020
Çarşamba**

16.09.2020

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

16 Eylül 2020 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği

TEBLİĞ

- Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 400)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 24/6/2020 Tarihli ve 2016/3932 Başvuru Numaralı Kararı

TMO'nun buğday alım ihalesinin ilk turunda tahmini en düşük fiyat ton başına 240.5 dolar

TMO'nun kırmızı ekmeçlik buğday alım ihalesinin ilk turunda verilen en düşük fiyat ton başına 240,5 dolar olacağı öngörüldü.

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) yaklaşık 500 bin ton kırmızı ekmeçlik buğday ithalatı ihalesinin ilk turunda teklifleri aldı. Ticaret kaynakları en düşük fiyatın navlun dahil ancak sigorta maliyetleri hariç (c&f) ton başına 240.49 dolar olduğu tahmin ediyorlar.

Ticaret kaynaklarının verdiği bilgiye göre, söz konusu fiyat teklifi Derince limanına sevk edilecek 60 bin ton buğday için verildi.

İhale hakkında bilgi veren kaynaklar henüz bir alım yapılmadığını ve görüşmelerin devam ettiğini söyledi. TMO nihai alım kararı öncesinde birkaç tur pazarlık yapıyor ve nihai fiyatlar genelde düşüyor.

Fasulye ucuzladı, nohut fiyatı yükseldi

Fasulyede üretim alanında ve verimlilikte yaşanan artış fiyatları yüzde 20 düşürdü. Nohut ve kırmızı mercimekte ise üretim rekoltelerinin önceki yıllara aynı seviyede kalması fiyatlarda yukarı yönlü artışlara neden oldu.

MEHMET HANİFİ GÜLEL

Bakliyat sektörü içinde önemli yer tutan kuru fasulye, nohut ve kırmızı mercimekte üretimdeki rekolteye bağlı olarak fiyatlarda artış ve azalış yaşanıyor. Hasat başlangıcı itibariyle nohutta yüzde 30, mercimekte yüzde 16 fiyat artışı yaşanırken, kuru fasulyede ise yüzde 20 fiyat düşüşü görüldü. Bu arada hasadı yeni başlayan kuru fasulyede gelen ilk bilgilere göre ekim alanlarında geçtiğimiz yıla göre yüzde 20 artış var. Bazı bölgelerde düşük verim gözlenirken bazı bölgelerde yüksek verim alınan kuru fasulyede bu sezon geçtiğimiz yıla göre rekoltenin yüzde 15 artışla 350 bin ton seviyesinde gerçekleşmesi bekleniyor.

İri nohutu leblebici topladı, fiyat arttı

Nohut hasadının temmuz-ağustos aylarında tamamlanmasıyla birlikte üretimde geçtiğimiz yıla göre biraz düşüş gözlemlendi ve iri ürün miktarı yeterince elde edilemedi. Bu yüzden fiyatlarda yaklaşık olarak 2 liraya kadar artışlar oldu. Bunun bir diğer nedeni ise leblebiciler tarafından

piyasadan nohutun toplanmasıyla fiyatının artması gösteriliyor. Hasadı haziran ayında başlayan kırmızı mercimekte ise yaklaşık 300 bin tonluk bir rekolte bekleniyor. Yerli mercimeğin fiyatı sezon başında tonu 4 bin 500 TL civarında seyrederken şimdi yaklaşık 6 bin TL'ye kadar çıkmış durumda.

Aşure ayında satışlar önceki

yıla göre yüzde 20 düştü

Mart ayında ilk vakaların görülmesi ile vatandaşların evlerinde kaldığını hatırlatan Tarım Ürünleri Hububat, Bakliyat İşleme ve Paketleme Sanayicileri Derneği (PAKDER) Başkanı İsmet Aral, yaklaşık iki aylık bir dönemde bakliyat ve pirinç satışlarının normalin 10 katına kadar çıktığını söyledi. Vatandaşların panik halinde alışveriş yaptıklarını ve evdeki stokları en üst seviyede tuttuklarını ileten Aral, "Haziran ayında başlayan durgunluk halen etkisini devam ettiriyor. Bu durgunluğun sebebi market, perakende zinciri ve evlerdeki stoklara bağlanıyor. Aşure ayına girerken geçen yıllara göre satışlarda yüzde 20'lik bir düşüş yaşanıyor. Son 3 yıla bakıldığında bakliyat üretimi az da olsa bir artış gösterdi. Bakliyat sektörünün iç pazar büyüklüğü 7 milyar TL ve pirinç ise 5 milyar TL olmak üzere toplamda 12 milyar TL büyüklüğe sahip. Sektörün ihracatı ise TL karşılığı yaklaşık 2.5 milyar TL dolayında bulunuyor. Türkiye bakliyat sektörü 2019 yılında 1.2 milyon ton üretim miktarına ulaştı" şeklinde konuştu.

"Güvenlik stokunun önemini anladık"

Pandemi döneminde dünyada ve Türkiye'de kısa süreli de olsa raflarda bir paniğin oluştuğunu kaydeden Reis Gıda Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Reis, Türkiye'nin bunu en kısa sürede atlattığını söyledi. Reis, "Özellikle raf ömrü uzun olan bakliyat ürünleri olan makarna ve un fiyatlarında ciddi artış oldu. Sonraki 4 ayda ise çok durgun geçti ve herhangi bir problem olmadan hasat başladı. Türkiye'de bu yıl buğday üretimi yaklaşık 20 milyon tonun üzerinde. Aynı anda kırmızı ve yeşil mercimek hasadı yapıldı ve rekolteye yüzde 10'luk bir üretim artışı oldu. Kuru fasulyede ise bu yıl yüzde 20 üretim artışı olacağı öngörülüyor. Şu an fasulyede yüzde 20'ye yakın bir fiyat düşüşü söz konusu. Nohut üretimi de bu yıl geçen yılın miktarı kadar üretildi. Kendi kendimize yeten üç ürünümüz buğday, fasulye ve nohut olarak yer alıyor. Pirinçte ise 1 milyon tona yakın bir çeltik üretimimiz var. Pirinç karşılığı olarak yaklaşık 650 bin ton civarında bekleniyor. Ancak, pandemi henüz bitmedi ve bitmesiyle ilgili hiçbir öngörü yok. Pandemi bize gıdanın ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Güvenlik stoku bulundurmanın önemini anladık. Bir ülke mutlaka güvenlik stokunu önemsemeli" dedi.

“Fiyatların durumunu dünya piyasası belirleyecek”

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Arslan, Türkiye’de kuru fasulyede hasadın daha yeni başladığını belirterek, “Gelen ilk bilgilere göre ekim alanlarında geçtiğimiz yıla göre artış var. Bu sezon kuru fasulyede geçtiğimiz yıla göre yüzde 15 artış ile 350 bin ton seviyesinde rekolte bekliyoruz. Toptan piyasalarda ton başına 7 bin 250 lira ila 8 bin lira arası fi yatlardan fasulye alımlara başlandı. Bu sezonki fiyatlara göre yeni mahsulün çıkışı ile birlikte yaklaşık 1000 TL’lik bir düşüş gerçekleşti. Kırmızı mercimekte ise yaklaşık 300 bin tonluk bir rekolte gerçekleşmesi bekleniyor. Yerli mercimeğin fiyatı sezon başında 4 bin 500 TL civarındaydı ama şimdi yaklaşık 6 bin TL’ye kadar çıktı. Yurtdışındaki kırmızı mercimek fiyatları yurtiçine göre daha düşük olması nedeniyle ihracat şansı yok. Şu anda ithal mercimeğin tonu vergisi ile birlikte 4 bin 800 TL civarında. O yüzden iç piyasa için kırmızı mercimek rekoltesinin yeterli bir seviyede olduğunu görüyoruz. Nohut fiyatları ise tarlada yaklaşık 4 TL civarında seyrediyor, sezon başlangıcından bu yana yaklaşık fiyatlarda bin TL’lik bir fark var. Son günlerde bazı gevşemeler yaşansa da fiyatların durumunu dünya piyasası belirleyecek” diye konuştu.

Bakan Albayrak: Gereken adımları atmaktan çekinmeyiz

Olağanüstü bir dönemde olağanüstü tedbirler aldıklarını ifade eden Bakan Albayrak, "Bütçe disiplinini korumak 'evet' ama gereken zamanda gereken adımları atmaktan çekinmeyeceğiz." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, koronavirüs (COVID-19) salgını sonrası normalleşmeyle birlikte bütçe dengesinin önceki aylardan daha iyi bir tablo çizerek ağustosta 28,2 milyar lira fazla verdiğini bildirdi.

Bakan Albayrak, Twitter hesabından, ağustos ayı bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin paylaşımında bulundu.

Olağanüstü bir dönemde olağanüstü tedbirler aldıklarını ifade eden Albayrak, "Pandemi sonrası normalleşmeyle birlikte bütçe dengemiz önceki aylardan daha iyi bir tablo çizerek ağustosta 28,2 milyar lira fazla verdi. Bütçe disiplinini korumak 'evet' ama gereken zamanda gereken adımları atmaktan çekinmeyeceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Pekcan: 2021'de en etkin ve hızlı toparlanan ülkeler arasında yer alacağız

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, "2021'de dış pazarlarımızdaki koşulların iyiye gitmesiyle en etkin ve hızlı toparlanan ülkeler arasında yer alacağımızı değerlendiriyoruz" dedi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınının küresel ekonomi üzerindeki etkilerinin sürdüğü dönemde Türkiye'nin pek çok ülkeye kıyasla çok daha iyi durumda olmaya ve pozitif ayrışmaya devam ettiğini belirterek, "Bu yıl sonu itibarıyla, özellikle de 2021 yılında dış pazarlarımızdaki koşulların daha iyiye gitmesiyle en etkin ve en hızlı toparlanan ülkeler arasında yer alacağımızı değerlendiriyoruz." dedi.

Bakan Pekcan, "Mücevher İhracatçıları Birliği İhracatın Liderleri" ödül töreninde video konferans yöntemiyle yaptığı konuşmada, mücevher sektörünün Türkiye'nin dış ihracatında yadsınamaz bir etkisi bulunduğuna dikkati çekti.

Mücevher ihracatçılarının COVID-19 salgınından etkilenmelerine rağmen ülkenin dış ticaretinde daha etkin rol oynayacağına inandığını dile getiren Pekcan,

Bakanlık olarak iş dünyasıyla istişareye önem verdiklerini ve sektörün tüm aktörleriyle birlikte çalışmaya hazır olduklarını bildirdi.

Pekcan, salgının küresel ekonomi üzerindeki etkilerinin sürdüğü zor bir dönemde Türkiye'nin pek çok ülkeye kıyasla çok daha iyi durumda olmaya ve pozitif ayrışmaya devam ettiğini vurgulayarak, "Bu yıl sonu itibarıyla, özellikle de 2021 yılında dış pazarlarımızdaki koşulların daha iyiye gitmesiyle en etkin ve en hızlı toparlanan ülkeler arasında yer alacağımızı değerlendiriyoruz." diye konuştu.

Ekonomik göstergelere göre Türkiye'nin başarılı performansı ile sayılı ülkeler arasında yer aldığına işaret eden Pekcan, dış pazarların önemli ölçüde daralmasına rağmen Türkiye'nin ağustosta 12,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdiğini anımsattı.

Altın ithalatında artış

Pekcan, altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında ihracatın ithalatı karşılama oranının ağustosta yüzde 82,9, ocak-ağustos döneminde de yüzde 83,6 seviyesine ulaştığını belirterek, "Ulusal ve küresel ölçekte toparlanma sürecinin hızlanmasıyla gerçek potansiyellerimizi ihracatımıza yansıtacak performanslara en kısa sürede ulaşmayı öngörüyoruz." dedi.

Külçe altın hariç mücevherat ihracatının geçen sene yüzde 16 arttığını dile getiren Pekcan, Türkiye'nin, sektörde dünya piyasalarındaki önemli aktörlerden birisi olmaya devam ettiğini ve küresel mücevher ihracatından yüzde 5 pay aldığını belirtti.

Pekcan, 2020'nin 8 ayında mücevher ihracatında yüzde 43'lük kayıp yaşandığına, başlıca pazarlardan Irak, Birleşik Arap Emirlikleri ve Hong Kong gibi ülkelere ihracat kayıplarının yüzde 40'ın üzerine çıktığına işaret ederek, "COVID-19 sürecinde lüks tüketim ve mücevherat gibi bazı ürünlerin talebinin yavaşladığı veya ötelendiği düşünüldüğünde bu gerilemeyi normal karşılamamız gerekir. Umuyoruz gelecek dönemde bu kaybı hızlı bir şekilde telafi ederiz." ifadelerini kullandı.

Bu yılın 8 ayında altın ithalatının yüzde 153 artarak 15,1 milyar dolara çıktığını söyleyen Pekcan, şöyle devam etti:

"Dış ticaret açığımızın yüzde 40'ını altın ithalatımız oluşturuyor. Önümüzdeki dönemde küresel emtia ve finansal piyasalardaki dengelenmeyle altın ticaretimizin de ülkemiz dış ticareti açısından daha makul bir trende girmesini öngörüyoruz. Özellikle katma değerli üretim ve ihracatın artırılması noktasında

mücevher ihracatçılarımızın çalışmalarına olan güvenimiz tam ve beklentilerimiz yüksek."

Dijitalleşme uygulamaları

Pekcan, Tasarım ve Ürün Geliştirme Projeleri ve Turquality Destek Programı kapsamında 5'er, Marka Destek Programı kapsamında 1 mücevher firmasının bakanlık desteğinden yararlandığını belirterek, sektördeki tüm firmaların Bakanlık desteklerinden yararlanmasını önemsediklerini ve yeni destek mekanizmaları üzerinde çalışmaya hazır olduklarını dile getirdi.

İhracatçılara yönelik dijitalleşmeyi esas alan sanal fuar ve sanal ticaret heyetleri gibi çalışmalara değinen Pekcan, 28 Ağustos'ta devreye alınan Kolay İhracat Platformu'na ilişkin bilgi verdi.

Pekcan, mücevher sektörünün sanal fuar ve heyetlere iştirak etmelerini önemsediklerini, sektördeki firmaların da Kolay İhracat Platformu'nda yer alan özellikleri kullanarak pazar stratejilerini daha ileri noktalara taşıyacaklarını öngördüklerini söyledi.

4 milyar dolarlık krediye vade uzatımı

COVID-19 sürecinde yürütülen sanal diplomasi faaliyetlerine de değinen Pekcan, 40'ın üzerindeki ülkeden muhataplarıyla görüşüğünü, teknik düzey çalışmalarının sanal ortamda hızla devam ettiğini anlattı.

Pekcan, 81 ildeki potansiyel ihracatçılara yönelik çalışmalara ilişkin, "İhracatta en küçük potansiyeli dahi göz ardı etmiyoruz ve her bir potansiyeli değerlendirmek üzere çalışmalarımızı yürütüyoruz." dedi.

Eximbank'ın da ihracatçıların yanında olduğunu vurgulayan Pekcan, "Eximbank, ocak-ağustos döneminde geçen seneki desteklerini yüzde 6 artırarak 30,4 milyar dolar destek verdi. Pandemi döneminde 2 bin 276 firmanın 4 milyar dolarlık kredisine vade uzatımı sağlamış bulunuyoruz." diye konuştu.

Pekcan, Türkiye'nin önde gelen sektörlerinden mücevher sektörünün daha da hızlı gelişerek ihracata katkı sağlamaya devam edeceğine inandığını belirterek, ödül almaya hak kazanan firmaları kutladı.

Moody's'ten DÜNYA'ya açıklama: Kredi koşulu değişirse takvimi beklemeyiz

Moody's'in cuma günü gelen sürpriz not indirimi kararı 'takvim dışı' olması nedeniyle de eleştirildi. Moody's kredi koşullarında değişiklik olduğunda takvim dışı değişiklik yapılacağını belirtti.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in Türkiye'nin kredi notunu takvim dışı bir tarihte sürpriz olarak indirmesi tartışma yarattı. Moody's, cuma gecesi yayımladığı değerlendirmeye Türkiye'nin kredi notunu B1'den B2'ye indirirken görünümü de "negatif" olarak bıraktı. Analistler negatif görünüm gelecek 18 ay içinde üçte bir ihtimalle kredi notunun düşürülebileceğine işaret etti. Moody's yetkilileri DÜNYA'nın neden takvim dışı değerlendirme yaptınız sorusuna Avrupa Birliği yönetmeliklerine uygun olarak kredi koşullarında önemli bir değişiklik ve olay olması durumunda yıllık belirttiği takvim dışında bir tarihte bağımsız bir kredi derecelendirme yapabildiği durumların olduğu yanıtını verdi.

Artırım olasılığı düşük

Kredi notunun değişim koşullarına da açıklamasında yer veren Moody's, olası bir not yükseltmesinin Türkiye'nin görünümü dikkate alındığında çok düşük bir

olasılık olduğuna dikkat çekerek "Ancak, kısa vadede mali ve para politikaları ödemeler dengesi krizine daha fazla maruz kalmanın önlenmesi konusunda daha tutarlı hale gelirse not görünümü kalıcı hale gelebilir. Dış finans desteği ve ABD ile AB gerilimlerinin azalması da destekleyici olabilir. Ekonomik yapısal dengesizlikleri engelleyecek bir dizi ekonomik reform da ülkenin doğasında var olan güçlü yönlerinden yararlanılarak not yükseltimi yaşatabilir" diye değerlendirdi.

Ne koşulda düşebilir?

Moody's açıklamasında mevcut ödemeler dengesi bozulmasının tam anlamıyla bir krize dönüşmesi durumunda Türkiye'nin kredi notunun muhtemelen düşeceği belirtilerek böyle bir durumda hükümetin kıt döviz kaynaklarını koruma altına almaya çalışabileceğini ve zaten bazı kısıtlamaların yabancı alacaklarını da etkilediği kaydedildi.

Daha hızlı bozulma ihtimali

Hatırlanacağı üzere Moody's cuma gecesi yurtdışı finansman kaynaklı kırılganlıkların artması nedeniyle ödemeler dengesi krizi ile karşı karşıya kalma ihtimalinin yükselmesini gerekçe göstererek Türkiye'nin kredi notunu bir kademe indirmişti. Moody's'ten yapılan açıklamada negatif görünümün gelecek yıllarda mali göstergelerdeki bozulmanın tahmin edilenden daha hızlı gerçekleşebilme ihtimalini yansıttığı belirtilerek risklerin Türkiye'yi "tam ölçekli bir ödemeler dengesi krizi" ile karşı karşıya bırakma ihtimalini artırdığı vurgulandı. Kuruluş ayrıca Türkiye'nin Avrupa Birliği ve ABD ile ilişkileri ve Doğu Akdeniz'den kaynaklanan gerilimin potansiyel bir krizi hızlandırabileceğine dikkat çekti.

7.50 lira ile rekor tazeleyen dolar zirveden döndü

Yeni haftanın ilk işlem gününde 7.50 liraya yükselerek tarihi rekorunu tazeleyen dolar bu bölgede tutunamadı ve önceki gün gelen satışlarla 7.47 seviyelerine kadar geriledi. Dolar dün sabah 7.48 lira seviyelerinde güne başlarken gün içinde 7.4990 liraya kadar çıkarak zirveyi zorladı. Analistler teknik açıdan bakıldığında, 7.5000 direnç bölgesini test eden doların yükselen bir trend içinde olduğu görüşünde. Doların 7.50 liradan aşağıya inmesi durumunda 7.4344 ve 7.4130 teknik seviyelerinin görülebileceğini kaydeden analistler olası yukarı yönelimlerde 7.50 liranın aşılması halinde 7.5200 ve 7.5500 seviyelerinin gündeme geleceğini belirtti.

Kurdaki dalgalanma sürerken Merkez Bankası (TCMB) sıkılaştırma adımları çerçevesinde geleneksel yöntemle dün 10 milyar TL fonlama sağladı. İhalede en

düşük basit faiz yüzde 11,25, ortalama basit faiz yüzde 11,28 oldu. Ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti de önceki gün itibariyle yüzde 10,32 seviyelerine kadar yükseldi. Önceki gün ilk kez yüzde 11,75 faiz oranı ile TCMB geç likidite depo piyasasında 14 milyar TL tutarında fonlama yaptı.

TCMB'nin mevcut sisteminde politika faizi yüzde 8,25 seviyesinde. Faiz koridorunun alt ve üst bandı politika faizinin 150 baz puan altı ve üzerinde bulunuyor. Geç likidite penceresi (GLP) ise politika faizinin 300 baz puan yukarısında. Gecelik vadede borç verme faiz oranı yüzde 9,75'te ve geç likidite penceresi oranı yüzde 11,25'te yer alıyor. TCMB PPK olmaksızın fonlama maliyetini yüzde 11,25'e kadar çıkarabiliyor.

Moody's 13 Türk bankasının notlarını indirdi

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, geçen hafta Türkiye'nin kredi notunu indirmesinin ardından dün de 13 Türk bankasının kredi ve diğer notlarını indirdi. Moody's dün akşam yayımladığı değerlendirmeye göre bankaların kredi notu görünümünü "negatif" olarak bıraktı. Kuruluş 12 bankanın uzun vadeli döviz cinsi mevduat notunu, altı bankanın karşı taraf risk notunu ve bir bankanın uzun vadeli kredi notunu bir kademe indirdi.

Piyasaların gözü Fed'in faiz kararında

Küresel piyasalarda tüm gözler Fed'in bugün açıklayacağı faiz kararına çevrilirken Asya borsaları üst üste 3. güne de pozitif başlangıç yaptı. Yurt içinde ise dolar/TL 7,48'İN üzerinde güne sakin bir başladı.

Küresel piyasalar, haftanın üçüncü gününe de pozitif başlangıç yapıyor. Asya borsalarının çoğu, Çin ve ABD'de açıklanan olumlu ekonomik verilerden destek bularak yükselişini sürdürdü. ABD vadeliileri hafif de olsa yukarı yönlü. Japonya hariç Asya-Pasifik borsalarını izleyen MSCI endeksi yüzde 0,5 yükselirken, Avustralya borsasında yüzde 0,7 düzeyinde primle işlemlere devam ediliyor. Çin'de ise yatay seyir yaşanıyor. Yatırımcılar aynı zamanda bugün Yoshihide Suga'nın Japonya'da başbakanlık koltuğuna oturmasını sağlayacak olan parlamento onayını takip ediyorlar. Suga ardından yeni kabineyi kuracak. Japonya'nın Nikkei endeksi ilk işlemlerdeki kayıplarını toparlayarak yüzde 0,1 civarı yükseldi.

Yurt içinde ise bugün açıklanacak önemli bir veri bulunmazken döviz kurları güne yatay başladı. Dolar/TL, 7,4850; euro/TL ise 8,8720'den el değiştiriyor.

Gözler Fed'in faiz kararında

Çin'de dün açıklanan beklentilerden güçlü sanayi üretimi ve perakende satışlar verisi ve ABD'de açıklanan sanayi üretimi verilerinin ardından yatırımcılar Fed'in bugünkü toplantısına odaklandılar. Bu toplantı merkez bankasının daha yüksek enflasyona göz yumacağını açıkladıktan sonra yaptığı ilk toplantı olacak. Fed'in kararı bugün TSİ 21.00'da açıklanacak ve ardından Powell basın toplantısı düzenleyecek.

Altın yatay; petrol yükseliyor

Akşam açıklanacak ABD Merkez Bankası'nın (Fed) para politikası kararı öncesinde altın fiyatları yatay seyrediyor. Spot altının ons fiyatı 1.960 dolar düzeyinde... Petrol fiyatlarındaki yukarı yönlü seyir ise bugün de devam ediyor. Brent petrolün varil fiyatı, güne göre yüzde 1,5 civarı yükselirken 41,40 dolardan işlem görüyor.

Hazine, 2 ihalede 3,2 milyar lira borçlandı

Hazine, 2 yıl vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli sabit kuponlu devlet tahvili yeniden ihracı ile 4 yıl vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli TLREF endeksli devlet tahvilinin yeniden ihracını ihalelerinde ROT dahil 3 milyar 245 milyon lira borçlandı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2 yıl vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli sabit kuponlu devlet tahvili yeniden ihracı ile 4 yıl vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli TL Gecelik Referans Faiz Oranı'na (TLREF) endeksli devlet tahvilinin yeniden ihracını gerçekleştirdi.

Bakanlık, ilk ihalede 2 yıl (595 gün) vadeli, 6 ayda bir yüzde 4,5 kupon ödemeli sabit kuponlu devlet tahvilini yeniden ihraç etti. İhalede basit faiz yüzde 12,88, bileşik faiz yüzde 13,29 oldu.

Nominal teklifin 3 milyar 494 milyon lirayı bulduğu ihalede, nominal satış 758 milyon lira, net satış 740,6 milyon lira olarak gerçekleşti.

Kamu kuruluşlarından gelen 25 milyon liralık teklifin tamamının karşılandığı ihalede piyasa yapımcılarından 3 milyar 26 milyon liralık teklif geldi ve bu kesime 600 milyon liralık satış yapıldı.

Hazine ikinci ihalede ise 4 yıl (1400 gün) vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli TLREF'e endeksli devlet tahvilinin yeniden ihracını gerçekleştirdi.

Nominal teklifin 3 milyar 577 milyon lirayı bulduğu ihalede, nominal satış 825 milyon lira, net satış 834,8 milyon lira olarak gerçekleşti.

Kamu kuruluşlarından gelen 145 milyon liralık teklifin tamamının karşılandığı ihalede, piyasa yapımcılarından 4 milyar 411 milyon liralık teklif geldi ve bu kesime 900 milyon liralık satış yapıldı.

Böylece Hazine, piyasaya toplam 3 milyar 245,4 milyon lira borçlandı.

Kılıçdaroğlu ve Davutoğlu'ndan ortak açıklama

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu'na hayırlı olsun ziyaretinde bulundu. Kılıçdaroğlu ve Davutoğlu, görüşmenin ardından ortak açıklama yaptı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu'na hayırlı olsun ziyaretinde bulunmasının ardından iki lider gerçekleştirdikleri ortak basın toplantısında gündeme dair açıklamalarda bulundular.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, ziyaretin ardından yaptığı açıklamada, "Türkiye'nin sorunlarını, ekonomiyi, demokrasiyi konuştuk. Sayın Genel Başkan ayrıca Gelecek Partisi'nin görüşlerini dile getirdi.

Demokrasi konusunda görüş alışverişinde ortak fayda oluşturmamız da önemliydi.

Dolayısıyla biz Türkiye'de herkesin düşüncesini ifade ettiği bir Türkiye'yi istiyoruz dedik. Ben tekrardan sayın Genel Başkan ve arkadaşlarına başarılar diliyorum. Önümüzdeki günlerde de görüşebileceğimizi dile getirdik." şeklinde konuştu.

KILIÇDAROĞLU: MUSTAFA KEMAL ATATÜRK 80 MİLYONUN ORTAK DEĞERİDİR

Kılıçdaroğlu, 'Atatürk' tartışması ile gündemde olan CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu ile ilgili sorulan bir soruya ise, "Benim merak ettiğim nokta şu, Türkiye'de milyonlarca insan çöp konteynırlarında geçinirken özellikle bir

16.09.2020

medya grubunun bunu çok ön plana çıkarmasını anlamış değilim. Mustafa Kemal Atatürk, 80 milyonun ortak değeridir." diyerek cevap verdi.

"İTTİFAK İLE İLGİLİ BİR KONU GÜNDEME GELMEDİ"

Bu görüşme, bu ziyaret tamamı ile hayırlı olsun ziyaretidir. Dolayısıyla ittifak ile ilgili bir konu gündeme gelmedi.

Bir siyasi iktidar, iktidarda kalacağım diye sürekli seçim kanunları ile uğraşıyorsa, onlar gidicidir. Yanına MHP'yi de alarak seçim kanununda değişiklik arayışına giren bir iktidar, sürekli olamaz. Dolayısıyla siyasi partiler yasası ya da seçim yasası ile ilgili bir düzenleme geldiğinde oturur konuşuruz.

Yüzde 10 seçim barajının getirilmesini asla kabul etmiyoruz. Darbe hukukunu tahkim etmek değil bizim temel hedefimiz Türkiye'yi darbe hukukundan ayırmaktır.

HER GÖRÜŞMEYİ İTTİFAK İLE BAĞDAŞTIRMAYALIM

Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu ise, "Ben de her şeyden önce sayın Genel Başkan ve heyetine nazik ziyaretlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Öncelikle dünyada ve ülkemizde farklı bir döneme girildiği bir ortamda, farklı siyasi parti liderlerinin bir araya gelmesi, fikirlerini paylaşması önemli.

Ancak sön dönemdeki siyasi atmosfer, siyasi partilerin bir araya gelmesi çok olağanüstü durummuş gibi bakılıyor.

Biz Gelecek Partisi'ni kurarken, tüm vatandaşlarımızı kucaklayacak bir siyasi hareket olması dileği ile yol çıktı. Biz sayın Genel Başkan ile başbakanlık dönemimde de birbirimize eleştiride bulunduk ancak bütün dünyada otokratik eğilimler ile demokratik eğilimler arasındaki mücadelenin devam ettiği dönemde, özellikle ülkemizde bütün siyasi liderlerin birbirleri ile görüşmesi gerektiğini doğru buluyoruz. İktidar muhalefet fark etmeden siyasi liderler, birbirleri ile görüşmeli.

Doğu Akdeniz'deki gelişmeler başta olmak üzere hassas bir dönemden geçiyoruz. Bizim de yapmamız gereken Türkiye'nin hak ettiği siyasi çizgiye oturmasını

16.09.2020

sağlamaktır. Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye'nin en eski siyasi partisidir. Önemli bir işlevi görüyorlar.

Biz Gelecek Partisi'ni kurarken, tüm vatandaşlarımızı kucaklayacak bir siyasi hareket olması dileği ile yol çıktı. Biz sayın Genel Başkan ile başbakanlık dönemimde de birbirimize eleştiride bulduk ancak bütün dünyada otokratik eğilimler ile demokratik eğilimler arasındaki mücadelenin devam ettiği dönemde, özellikle ülkemizde bütün siyasi liderlerin birbirleri ile görüşmesi gerektiğini doğru buluyoruz. İktidar muhalefet fark etmeden siyasi liderler, birbirleri ile görüşmeli.

Doğu Akdeniz'deki gelişmeler başta olmak üzere hassas bir dönemden geçiyoruz. Bizim de yapmamız gereken Türkiye'nin hak ettiği siyasi çizgiye oturmasını sağlamaktır. Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye'nin en eski siyasi partisidir. Önemli bir işlevi görüyorlar.

İttifak kavramı, Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminin ardından gündemimize girdi, doğal olarak da kutuplaştırıcı bir yapısı olabilir. Her görüşmeyi ittifak ile bağdaştırmadan önce, bunları normalleştirmemiz gerekiyor.

Sayın Genel Başkan bugün buraya hayırlı olsun demeye geldi. Biz de iade-i ziyarette bulunacağız. Bakın çok acele, yüreğimi sızlatan bir ifade ile konuşayım. Öyle bir iktidar ile karşı karşıyayız ki, bayramlaşmayı reddetmiş partiler bugün iktidarda.

Keşke herkes birbirini ziyaret etsin. Şimdi, bu ziyaretten ümit ederiz ki siyasette yeni bir çizgi yolu açar. İttifak meselesi ise sayın genel başkanın dediği gibi gündemde olmadı.

Türk siyaseti, herkesin herkesle konuşabildiği bir ortam sağlamalıdır. Gelecek Partisi kurulduktan sonra birçok parti kurulma sürecine girdi. Eğer iktidarda olanlar, yeni bir seçim kuralı getiriliyorsa, bugünün şartları ile iktidara gelemeyeceklerdir.

Maç devam ederken kural değiştiren takım, 90 dakikanın sonunu getiremeyendir.

Türkiye'den Lozan uyarılı Navtex. Yunanistan Sakız Adası'nı silahlandırdı

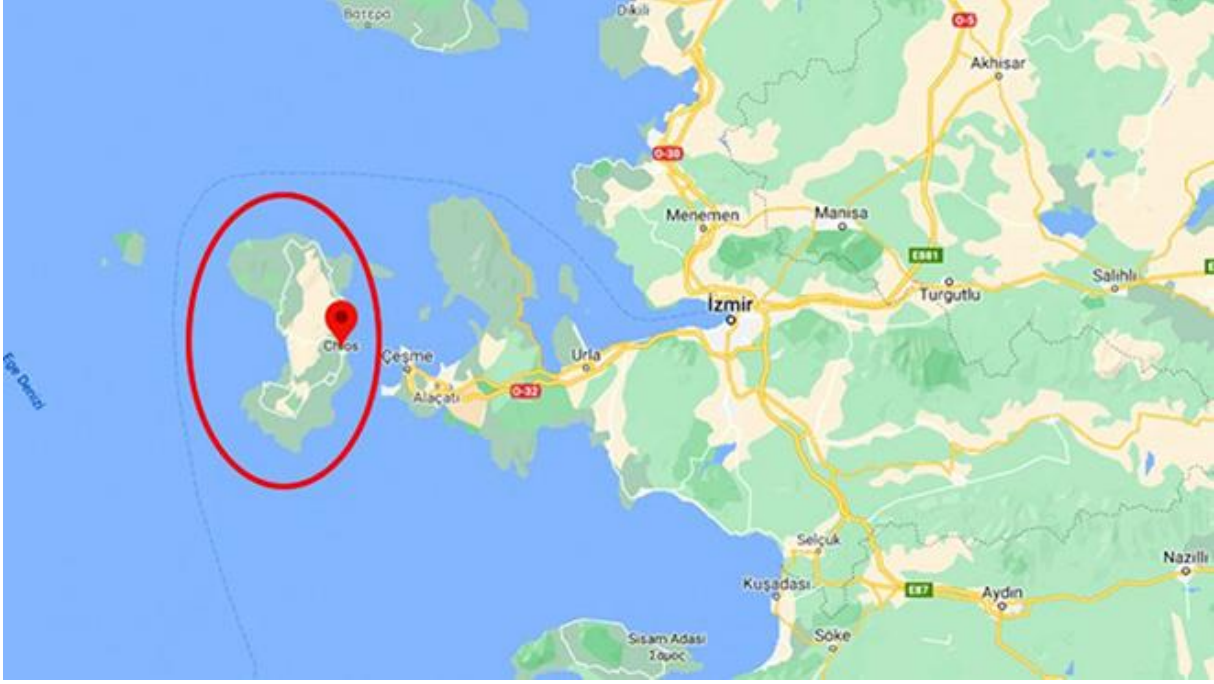
Yunanistan, Sakız Adası'nı silahlandırdı

TÜRKİYE'DEN LOZAN UYARILI NAVTEX

Yunanistan'ın Lozan Barış Antlaşması'nı ihlal ederek Sakız Adası'nı silahlandığını açıklayan Türkiye, Yunanistan'a karşı ilk diplomatik uyarısını resmi bir NAVTEX yayınlarak yaptı.

Türkiye, Yunanistan'ın uluslararası hukuk ve anlaşmalara aykırı adımlarını bu kez NAVTEX ile duyurdu. Yunanistan'a ilk resmi uyarı olarak nitelendirilen bu NAVTEX ilanı Türk Deniz Kuvvetleri Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından yapıldı ve Yunanistan'ın askerden arındırılmış olması gereken Sakız Adası'nı Lozan Barış Antlaşmasını ihlal ederek silahlandığı ilan edildi. Yayımlanan NAVTEX'te şu ifadelere yer verildi: "Seyhidda Denizcilere Bildiri Numarası: 1149/20. Ege Denizi, La08-206/20 numaralı NAVTEX mesajı ile Sakız Adası'nın 1923 Lozan Barış Antlaşması ile belirlenen gayri askeri statüsü ihlal edilmiştir. Bu bildiri 16 Eylül 2020 saat 00.01'da yürürlükten kaldırılacaktır."

Diplomatik ve askeri yetkililer ilk kez açıklanan bu NAVTEX'i şöyle değerlendirdiler: "Türkiye'nin sabrı taşı. Yunanistan'ın 12 adaların silahlandırılmasına karşın ilk diplomatik uyarı Sakız Adası etrafında ilan edilen 24 saatlik NAVTEX ile yapıldı. Yunan küstahlığı karşısında atılan bu adımın üç önemli uyarısı vardır. Birincisi, 12 adanın Lozan şartlarına göre acilen silahsızlandırılması, ikincisi, müzakere masasında bu konunun ele alınmasıdır. Üçüncüsü ise Yunanistan söz konusu 12 adayı gayri askeri statüye tabi hale getirmezse, diplomatik çabalar yetersiz kalırsa Türkiye gerekli askeri müdahaleyi yapacaktır."

Türkiye'nin Libya ile Doğu Akdeniz'de münhasır ekonomik bölge ilan etmesi Yunanistan'ın Akdeniz'de kurmak istediği hâkimiyeti bozdu. O günden sonra Avrupa Birliğini de arkasına alan Yunan yönetimi Türkiye'ye karşı diplomasi atağına geçti. Buna karşın Türkiye; 12 adanın Lozan Anlaşması'na göre silahsızlanma şartı olmasına rağmen Yunanistan tarafından silahlandırılması, vatan toprağı 18 Türk adasının Yunanistan tarafından işgali, Yunanistan Cumhurbaşkanı Sakelaropulu'nun F-16 savaş uçakları eşliğinde Meis Adası'na gitmesi, mülkiyeti Türkiye'ye ait olan Karaada'ya da çıkması, Türkiye'yi harekete geçirerek ilk kez Sakız Edası etrafında NAVTEX ilan ederek Yunan Hükümetine tavır almasına neden oldu. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ünal Çeviköz, Türkiye'nin bakım için Antalya Limanı'na çekilen Oruç Reis gemisinin ardından bu NAVTEX ile Yunanistan'a sert bir tepki ortaya koyduğunu belirterek, "Bir günlük NAVTEX ilanı. Bu Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki gelişmelerden dolayı Yunanistan'a gösterdiği bir tepki olarak yorumlanabilir" ifadelerini kullandı.

Emekli Tümamiral Cem Gürdeniz ise, "Türkiye Yunanistan'ın gayri askeri statüdeki adalarında herhangi bir faaliyet tespit ettiğinde, Yunanistan NAVTEX yayınlarsa da yayınlamasa da Türkiye bir NAVTEX yayınlar ve adanın gayri askeri statüde olduğunu Lozan'a aykırı olarak silahlandırıldığını dünyaya deklare ediyor" dedi. Türkiye'nin bir nevi 'psikolojik hareket' gerçekleştirdiğini belirten Gürdeniz, "Türkiye, Yunanistan'ın adayı silahlandığını dünyaya gösteriyor. Yunanistan bunu yapıyor ama dikkate almayın diyor. Geçenlerde buna benzer bir adım daha atıldı. Ege Adası'nda bir adada daha bu yapıldı. Türkiye burada yapılanı dünyaya duyuruyor" diye konuştu.

Son dönemde NAVTEX kavramının kamuoyunda çok duyduğunu ve bunun da bu kavramı sıradanlaştırdığını belirten İYİ Parti Milli Güvenlik Politikaları Başkanı Aytun Çıray ise "NAVTEX kendi karasularında ya da başka karasularda

yapacağınız tatbikatlar için ilan edilir ki diğer gemiler buna önlem alır. Daha önce NAVTEX ilanıyla Oruç Reis araştırma gemisiyle ilgili mesaj verilmek istendi ancak istenilen mesaj verilemedi" dedi. Çıray şunları söyledi: "Mısır ve Yunanistan arasında imzalanan Münhasır Ekonomik Bölgeye yönelik olarak bir hamle yapılacak olsaydı NAVTEX ilanı 28. boylamın batısında olurdu ancak tam 28. boylamda durdu. Bunun batısına geçilemedi. Problemler sahada NAVTEX ilan edilemediği gibi Oruç Reis gemisi Antalya Limanı'na geldi. Karaada ile ilgili olarak iktidar şu ana kadar en azından hiçbir açıklama yapmadı. Öte yandan Sakız Adası'nda NAVTEX ilan edildi. Sakız Adası'nın Türkiye tarafı zaten Türk hücum botları tarafı sürekli kontrol ediliyor. Arka tarafı ise Yunan hücum botları tarafından kabul ediliyor. Buraya yönelik NAVTEX ilanı da anlaşıldığı kadarıyla bir günlük. Türkiye eğer Lozan Anlaşması'na aykırı bir durum varsa gereğini yapmalıdır. Açıkça söylemek gerekirse bu ada etrafında Lozan'a aykırı bir durum varsa, tespit ediliyorsa o zaman yapılması gereken ABD'nin Küba'ya yaptığı gibi burayı askeri abluka altına almaktır."

ANTLAŞMA NE DİYOR?

Lozan Barış Antlaşması'nın ilgili 13. maddesinde Ege'deki adaların silahlandırılması konusunda şu ifadeler yer alıyor:

"Barışın korunmasını sağlamak amacı ile, Yunan Hükümeti, Midilli, Sakız, Sisam ve Nikarya Adalarında aşağıdaki önlemlere saygı göstermeyi yükümlenir: Birincisi : Bu Adalarda hiçbir deniz üssü ve hiçbir istihkâm kurulmayacaktır. İkincisi : Yunan, savaş uçakları ve öteki hava araçlarının Anadolu kıyısındaki topraklar üzerinde uçuşu yasaklanacaktır. Buna karşılık, Türkiye Hükümeti de savaş uçaklarının ve öteki hava araçlarının sözü geçen Adalar üzerinde uçuşunu yasaklayacaktır. Üçüncüsü : Söz konusu Adalarda Yunan, Silahlı Kuvvetleri, silâh altına alınıp yerinde eğitilebilecek olan normal askersel birlikle ve, tüm Yunanistan topraklarındaki jandarma ve polis sayısı ile orantılı olacak, bir jandarma ve polis örgütü ile sınırlı kalacaktır."

ORUÇ REİS'İN LİMANDAKİ BEKLEYİŞİ SÜRÜYOR

Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de arama faaliyetlerinde bulunan gemisi Oruç Reis'in Antalya Limanı'ndaki bekleyişi sürüyor. Sismik arama ve araştırma faaliyetlerinin ardından Antalya'ya gelen Oruç Reis sismik araştırma gemisi, dün sabah saatlerinde ikmal ve bakım için limana çekildi. Geminin, ikmal ve bakım işlemlerinin tamamlanmasının ardından sismik arama ve araştırma faaliyetlerine devam edeceği bildirildi.

ABD'den Türkiye ve Yunanistan'a çağrı

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Doğu Akdeniz'deki gerilimle ilgili açıklama yaptı. Pompeo, "Doğu Akdeniz'de devam eden gerilimde tansiyon ve bölgedeki askeri ayak izi düşürülmeli" dedi. Almanya Başbakanı Merkel de Yunan mevkidaşıyla görüşerek destek mesajı verdi.

Gelecek hafta Avrupa Birliği liderleri Doğu Akdeniz'deki gerilimi masaya yatırmaya hazırlanırken, Almanya ve ABD'den peş peşe açıklamalar geldi...

ABD'nin Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Doğu Akdeniz'de tansiyonun düşürülmesi gerektiğini söyledi. Pompeo, Fransa merkezli France Inter radyosuna açıklamalarda bulundu. Diplomat, "Doğu Akdeniz'de devam eden gerilime dahil olan bütün ülkeler tansiyonu düşürmek için çalışmalı ve bölgedeki askeri ayak izi azaltılmalı" ifadesini kullandı.

Pompeo, tarafların görüş ayrılıklarını ve farklılıklarını uluslararası yasalar çerçevesince çözmesi gerektiğini söylerken askeri güç kullanılmaması gerektiğini dile getirdi. Pompeo, "Sorun, uluslararası yasalar ve kanunlar çerçevesince normal mekanizmalarla çözülmeli" dedi.

MERKEL, YUNANİSTAN'A HAK VERDİ

Dün ayrıca Almanya Başbakanı Angela Merkel de açıklamalarda bulundu. Yunan mevkidaşı Kiriakos Miçotakis ile telefonda görüşen Merkel, Yunanistan'a destek mesajı verdi.

Yunan basınında yer alan haberlere göre, 3 günde iki kez Merkel'le telefonda konuşan Miçotakis, Oruç Reis çekilmeden görüşmelere devam etmeyeceğini söyledi. Merkel'in de Miçotakis'in bu yaklaşımına hak verdiği kaydedildi.

Ali Ekber YILDIRIM

16 Eylül 2020

Akdeniz Meyve Sineği ile mücadelede doğru adımlar

Yaş meyve ve sebze de en önemli sorunlardan birisi Akdeniz Meyve Sineği ve diğer zararlılar nedeniyle üretimde, ihracatta oluşan ciddi kayıplardır. İç piyasada çok miktarda ürün sinek zararlısı nedeniyle telef olurken, ihraç edilen ürünlerin zararlılar nedeniyle kabul edilmemesi ve geri gönderilmesi hem ülke imajını zedeliyor hem de ekonomik olarak ciddi zarara neden oluyor.

Akdeniz Meyve Sineği zararlısı ile ilgili sorunu ve alınması gereken önlemleri uzmanlarla da görüşerek daha önce birkaç kez yazmıştım. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun (TAEK) 2010 yılında "Gıda Işınlama Araştırmaları kapsamında "Narenciye Grubu Karantina Amaçlı Işınlamanın Gıda Kalitesi ve Hijyeni Üzerine Etkisinin Araştırılması Projesi" kapsamında yayımladığı raporda Akdeniz Meyve Sineği ile mücadele ayrıntılı olarak yer aldı. Hazırlanan Teknik Rapor'da Akdeniz Meyve Sineği İle Mücadelede Nükleer Tekniklerin Kullanılması başlığı altında "kısır sinek metodu" uygulaması ayrıntılı olarak ele alınıyor. Bu konuda bir tesisin kurulması ve kısır sinek-böcek üretilerek doğaya salınması ile Akdeniz Meyve Sineği ile etkin mücadele edilmesi öneriliyor. Aradan 10 yıl geçmesine rağmen bu projenin neden yaşama geçirilmediğini, kimlerin engellediğini ayrıntılı olarak yazmıştım. Geçtiğimiz günlerde bu konuda sevindirici bir gelişme oldu.

Kısır sinek tesisi kurulacak

Ulusal Turunçgil Konseyi'nin girişimleri ile sektör temsilcilerinin, uzmanların katıldığı toplantıda Tarım ve Orman Bakanlığı'nın koordinasyonunda İzmir Bornova'da Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü bünyesinde Akdeniz Meyve Sineği ile mücadele için kısır sinek üretilerek doğaya salınmasına yönelik proje için ilk adımlar atıldı. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun önerdiği bu tekniğin uygulanması için gerekli yatırımın yapılması kararlaştırıldı.

Proje için Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'na başvurdu. Ayrıca Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) nezdinde

girişimlerde bulunuldu. Birçok ülkede uygulanan kısır sinekle biyolojik mücadele Türkiye’de de uygulanacak.

Bu konuda duyarlılığı ve kendi bahçesindeki biyolojik mücadele uygulamaları ile Adana, Mersin ve diğer bölgelerdeki üreticilere örnek olan turunçgil üreticisi Mehmet Mühür, Ulusal Turunçgil Konseyi Başkanı Kemal Kaçmaz, Mersin Milletvekili, eski Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, Tarım ve Orman Bakanlığı Eski Gıda ve Kontrol Genel Müdürü Muharrem Selçuk, Gıda ve Kontrol genel Müdür Yardımcısı ve Bitki Koruma Ürünleri Daire Başkanı Dr. Yunus Bayram, Akdeniz İhracatçı Birlikleri, Dış İşleri Bakanlığı, Atom Enerjisi Kurumu ve diğer ilgili kurumların çabaları sonucu birçok engel aşıldı ve bu proje yaşama geçirilecek. Aslında soruna odaklanıldığında doğru çözüm yollarının bulunacağına iyi bir örnek oldu.

Telefonla görüştüğümüz Ulusal Turunçgil Konseyi Başkanı Kemal Kaçmaz, son yıllarda Akdeniz Meyve Sineği zararlısının çok etkili olduğunu belirterek, kısır böcek yöntemi ile birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de etkin bir mücadele verileceğini söyledi. Bunun için kısır böcek üretecek bir tesisin kurulması için ilk adımların atıldığını anlatan Kemal Kaçmaz, yapılacak yatırım ve kurulacak tesis ile biyolojik mücadele yöntemi ile hem üretici hem de ihracatçı için bu sorunun çözüleceğini ve ihracatın önündeki önemli bir engelin kaldırılacağını söyledi.

Turunçgil üreticisi Mehmet Mühür ise, biyolojik mücadelenin çok önemli olduğunu birçok ülkenin yıllar önce bu yöntemleri uygulamaya başladığını belirterek, ülke tarımı ve ihracatı için olumlu bir gelişme olduğunu söyledi.

Hangi ürünlere zarar veriyor?

En tehlikeli ve zararlı türler sınıfında yer alan Akdeniz Meyve Sineği, portakal, mandalina, limon, muz, nar, kaysı, elma, erik, kiraz meyvelerine ve domates, patlıcan ve biber gibi sebzelere, ayrıca 100’ün üzerinde farklı bitki türüne zarar veriyor.

Akdeniz Meyve Sineği, sadece Türkiye’nin değil, birçok ülkenin başına bela olan bir zararlı. Fakat, Amerika, İspanya, Fas, Tunus ve daha bir çok ülke bu zararlı ile mücadelede başarılı olduğu için Türkiye kadar sorun yaşamıyor.

Akdeniz Meyve Sineği ile mücadele için kısır sinek metodu ile üretilen erkek kısır sinekler doğaya bırakılıyor. O sinekler dişilerle çiftleşiyor. Dişi sinek meyveye yumurta bırakıyor fakat kısır olduğu için larva üretmiyor. Bu yöntem, 1970’li yıllardan itibaren uygulayan Meksika, Şili, Arjantin, Peru, Portekiz, Ürdün, Güney Afrika, İsrail, Avustralya, Amerika Birleşik Devletleri’nin Kaliforniya ve Florida

bölgelerinde başarıyla uyguladı. İsrail bu tekniği uyguluyor. Bu ülkelerin hepsinde zirai ilaç kullanımını büyük oranda azaldı. Halen kısır böcek üretim tesislerinin yüzde 60'ı Amerika'da, yüzde 14'ü Afrika, yüzde 11'i Asya, yüzde 9'u Avrupa ve yüzde 6'sı ise Avustralya'da bulunuyor.

Gün derece yöntemi de uygulanacak

Akdeniz Meyve Sineği başta olmak üzere unlu bit, kırmızı kabuklu bit ve pas böcüsü gibi bitki zararlıları ile mücadelede meteorolojik verilerin ve tahminlerin daha etkin kullanılması ile ilgili olarak Mersin ve Adana'da yeni bir proje daha yaşama geçiriliyor.

Ulusal Turunçgil Konseyi Başkanı Kemal Kaçmaz'ın koordinasyonunda Mersin Meteoroloji Müdürlüğü ve Mersin Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ile birlikte; bütçesi Mersin Valiliği ve Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından karşılanan "Bitki Zararlıları ile Mücadelede Meteorolojik Faktörlerin Kullanılması Projesi" yürütülüyor. Mersin Meteoroloji İl Müdürlüğü'nün teknik altyapı ve Ar- Ge çalışmasını yaptığı bu çalışmada ilk aşamada tarımsal amaçlı gözlem yapacak üç istasyon kuruldu. Bu istasyonlarla gerekli veriler üretilmeye başlandı. Bu proje aynı zamanda kısır böcek tekniği ile mücadeleye de katkı sağlayacak bir çalışma. Özetle, yaş meyve ve sebze için en önemli sorunlardan birisi olan böcek zararlısı ve ilaç kalıntısı konusunda atılan olumlu adımlar ülke çiftçisine, ihracatçısına ve ekonomisine önemli katkılar sağlayacaktır.

TARIMSAL İLAÇ GİDERİ AZALACAK

Ulusal Turunçgil Konseyi Başkanı Kemal Kaçmaz "Gün Derece" yöntemi olarak adlandırılan bu proje ile yapılacakları şöyle sıraladı:

- 1- Bu proje öncelikle bitki zararlılarının gelişme safhalarında ihtiyaç duyduğu toplam sıcaklık prensibi üzerinden yürütülmektedir. Örneğin Akdeniz Meyve Sineği'nin ergin döneme geçmek için ihtiyaç duyduğu 369 derecelik toplam sıcaklıktan sonra tek bir ilaçlama ile mücadelesinde başarı hedeflenmektedir. Burada amaç doğru ilaçlama zamanını yakalamaktır.
- 2- Mersin'de tarımsal ilaç masraflarının 1/3 oranında düşürülmesi öngörülüyor.
- 3- Çalışma sonunda ilaç masraflarının azalması ve mücadelede başarılı olunması neticesinde rekolte artış ile çiftçi gelirinin artırılması sağlanacak.
- 4- Ülkemizdeki tarımsal ilaç kullanımının azaltılması çalışmalarına temel teşkil etmesi
- 5- Özellikle tarımsal ürünlerin ihracatında yaşanan kalıntı ve böcek sorunlarının da çözülmesini hedeflemektedir.

Alaattin AKTAŞ

16 Eylül 2020

Konut satış istatistikleri gerçek durumu yansıtmıyor

✓ **TÜİK'e göre konutta ilk el satışın yanında bir de ikinci el satış var. Oysa aynı TÜİK, konu taşıt satışı olunca ikinci el satış kavramını terk ediyor ve bu satışları "devir" olarak niteliyor.**

✓ **Taşıtta ikinci el için "devir" tanımlaması doğru. Zaten taşıtta ilk satış anlamına gelen "trafiğe kaydı yapılan araçlar" ile "devredilen araçlar" hiçbir zaman toplanmıyor.**

✓ **Konutla ilgili satış istatistiklerinin de değiştirilmesi gerekli. İkinci eldeki devirlere bakarak toplam satışa ulaşmak ve bununla övünmek anlamsız.**

Herhangi bir kurum, iki konudaki satışla ilgili istatistikleri birbirinden çok farklı kavramlarla tutabilir, açıklamayı da buna göre yapabilir mi? Yapıyor!

Kurum, aynı kurum... Türkiye İstatistik Kurumu. İstatistiklerin biri konut satışı, diğeri taşıt satışı. Ama bu istatistiklerin tutulma ve açıklanma yönteminde çok önemli farklar var.

Peşin peşin söyleyelim; hangi istatistik mi doğru, taşıt satışlarını gösteren istatistik. Yani konut satış istatistikleri, hadi hatalı demeyelim de, gerçek durumu tam olarak yansıtmıyor.

Konut satışında durum

TÜİK dün ağustos ayının konut satış istatistiklerini açıkladı. Buna göre ağustos ayındaki toplam konut satışı 170 bin düzeyinde ve geçen yıla göre yüzde 54 artış var.

16.09.2020

İlk sekiz aydaki toplam satış ise 1 milyon 25 bine ulaştı, geçen yıla göre yüzde 43 artış oldu.

Ağustostaki 170 bin satışın 52 bini ilk el, sekiz aydaki 1 milyon 25 bin satışın da 318 bini. Yani ağustosta da, ilk sekiz ayda da toplam satışın yaklaşık yüzde 30'u ilk el, yüzde 70'i ikinci el satış.

Bu yüzde 70'lik paya sahip ikinci el satış, ekonomiye ne katıyor? Yeni konut alanların tamirat-tadilat işine girip harcama yapmasıyla alım-satıma aracılık edenlerin komisyon alması ve devletin vergi tahsilatı dışında nasıl bir katkı var? Yok ki!

Önemli olan ilk satış. Geçenlerde bir örnek vermiştik; 2000 yılında tamamlanan ve o yıl ilk satışı yapılan konut, her beş yılda bir el değiştirirse 2020 de dahil dört kez el değiştirmiş demektir. Bir de ilk satış var, yani bu konut beş kez satılmış demektir.

Ortada bir konut var, beş de satış!

Konut satış istatistiklerinin toplam satış üstünden açıklanması gerçek durumu görmeyi engelliyor. Bu yüzden bakılması ve önemsenmesi gereken ilk el satışlar.

Örneğin ben beş yıl önce aldığım konutu başkasına sattım, gittim daha yeni ama yine ikinci el bir konut aldım, bana konut satanın iki konutu vardı, bana sattığının parasını bankaya yatırdı. Sonuçta iki konut satıldı, peki bu satış inşaat sektörüne bir katkı sağladı mı, konut stoku azaldı mı?

Taşıt istatistikleri farklı tutuluyor

Dedik ya, kurum aynı, ama birbiriyle benzerlik göstermesi gereken iki istatistik çok farklı tutuluyor.

Konut satış istatistiklerini, detayları da vermekle birlikte, toplam sayı üstünden açıklayan TÜİK, konu taşıt istatistikleri oldu mu bu kez çok farklı bir sınıflama yapıyor.

Taşıtta ilk el satışlar "trafiğe kaydı yapılan taşıt" olarak geçiyor.

Taşıtta ikinci el satış kavramı ise hiç kullanılmıyor. Aslında ikinci el satışı gösteren bu satışlar, istatistiklere "taşıt devri" olarak giriyor.

Ve daha da önemlisi, ilk satışı gösteren trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı ile ikinci el satışı gösteren taşıt devri hiçbir zaman toplanmıyor. Dolayısıyla "toplam şu kadar taşıt satıldı" gibi bir ifade kullanılmıyor.

"Şu kadar kişi ev sahibi oldu" demek, en büyük yanlış!

Konut satışıyla ilgili değerlendirmelerde sayı büyük olduğu için hep toplam satış gündeme getiriliyor.

Hani zaman zaman tutarı büyük göstermek isteyen siyasilerin altı sıfırlı eski TL'yi kullanması gibi.

Tamam toplam satışı ön plana getirin getirmeye de bunu söyleyenler bir de "Şu kadar işi ev sahibi oldu" demiyor mu!

Varsayın ki elde hiç sıfır konut kalmadı ve satılanların hepsi ikinci el konutlar. Gerçek sayılar üstünden gidelim, bu yılın ağustos ayındaki gibi 118 bin ikinci el konut satılmış olsun. Aslında bu devir ya, diyelim satış.

Şimdi biz 118 bin kişinin ya da hanenin ev sahibi olduğunu söylerken, aynı zamanda 118 bin kişinin ya da hanenin de evini kaybettiğini söylemiş olmuyor muyuz?

İki istatistikten birinin düzeltilmesi gerekir

Konutta ikinci el olarak kayıtlara giren satış, aslında taşıtta olduğu gibi bir bedel karşılığı devretme işlemidir.

Eğer konuttaki ikinci el devir, bir satış olarak yorumlanıyorsa, ki öyle yapılıyor, şu durumda taşıttaki devre de satış demek ve devir kavramından vazgeçmek gerekir.

Yok eğer taşıttaki devir doğru ise bu sefer de konut için de aynı tanımı kullanma gereği vardır.

İkinci el için konutta satış, taşıtta devir denilemez.

Kavramları birleştirmek en doğru adım olacaktır.

Birleştirmenin de doğru kavramda, yani taşıt için kullanılan devir kavramında olması gerekir.

Emre ALKİN

16 Eylül 2020

"Kredi notunun kırılması ne anlama geliyor?..."

Türkiye'de artık en zor şey doğruyu konuşmak. Ne söylerseniz söyleyin fark etmiyor. Komplote teorisi ile beslenenler gerçeklerden hiç hoşlanmıyor.

Biliyorsunuz, Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'nin kredi notunu, B1'den B2'ye indirdi ve not görünümünü mali ölçümlerin beklenenden daha hızlı kötüleşebileceğini kaydederek "negatif"te bıraktı. Bu demektir ki, bundan sonraki değerlendirmede notu tekrar indirebilir. Bu bir gerçek.

Hali hazırda "aşırı spekülasyon" tanımlamasına düşmüş olan Türkiye'nin kredi notu bir kere daha kırılırsa, spekülasyon değerlendirmenin en dibine düşecek. Bu da ikinci gerçek. Bundan sonrası "aşırı riskli" kategori oluyor. Dilerim bu hale gelmez işler.

Moody's şöyle bir açıklama yapmış: "Türkiye'nin dış kırılganlıkları muhtemelen artan bir şekilde ödemeler dengesi kriziyle sonuçlanacak. Türkiye'nin kredi profiline yönelik risklerin artması ile birlikte, ülkenin kurumları bu zorlukları etkin bir şekilde çözmekte isteksiz ya da çözemiyor görünüyor".

Bana göre son cümle oldukça ağır bir suçlama içeriyor. Doğrudan doğruya ekonomi yönetiminin ortaya çıkan problemleri "çözmediği" ya da "çözümediği" iddia ediliyor. Bu değerlendirme bana şunu gösterdi: Kredi Derecelendirme kuruluşları diploması ve siyasetin gölgesinde karar veriyor. Kimse kusura bakmasın bu da üçüncü gerçek.

Moody's analistlerinin "malumun ilamı" anlamına gelen açıklamalar yaptığını da görüyorum: "Altın hariç brüt rezervleri bu yıl % 40'tan fazla eridi, ayrıca jeopolitik riskler de artıyor". Bunlar kimsenin bilmediği konular değil. Ancak, ne IMF ne OECD ne de derecelendirme kuruluşlarının elle tutulur bir reçete ortaya koymadan sadece "piyasa ekonomisi ve yüksek faiz" önermeleri de güvensizliği

artırıyor. Çünkü bu ifadeler muğlak ifadeler. Açıkçası bu kurumların elinde hiçbir tutarlı reçete yok. Aynı şeyleri ezberden söylüyorlar. Bu da dördüncü gerçek.

Ancak sonuç değişmiyor. Bir ülkeye yatırım yapacak olanlar bu kurumların değerlendirmelerine dikkat ediyorlar. Bu da beşinci gerçek.

Dolayısıyla "yok hükmünde" saymak yerine, bu kurumlarla diyalogu güçlendirmek gerekiyor. Türkiye'nin menfaatlerini korumak adına birçok cephede mücadele ederken, fazladan cephe açmamak için mutlaka karar alıcıların dikkat ettiği ekonomik kurumlarla diyalogu güçlü tutmalıyız.

Moody's kararından sonra, diğer kuruluşlardan da not kırma açıklamaları gelebilir. Buna hazırlıklı olmalıyız. Diğer iki kurumun şu ana kadar not kırmada Moody's gibi hızlı gitmedikleri gözüküyor. Ancak işler her an değişebilir.

"Ana strateji fikir insanlarına anlatılmalı..."

Anlaşılan şu ki ABD başkanlık seçimleri tamamlanıncaya kadar, önümüzde zorlu bir süreç var. Trump iç politikayla meşgul durumda. Türkiye'nin Doğu Akdeniz, Libya ve Suriye'deki mücadelesi devam ederken ülke menfaatleri gereği bu konularda müzakereye kapalı olması doğal. Ancak bir yeri müzakereye kaparken, diğer tarafta müzakereye açık olmak gerekiyor.

Ekonomik, sosyal, hukuki, bilimsel, sportif, sanatsal ve kültürel konuları mümkün mertebe diyaloga açık hale getirmek lazım. Siyaset hiçbir zaman kusursuz tasarımlar üretmez. Ancak siyasetin yan etkilerini, paragrafın başında bahsettiğim unsurlar nötralize edebilir. Diplomaside sertleşirken, sanat-bilim-spor gibi unsurları kullanarak diyalog kapısı açmak her zaman mümkün.

İşte bu sebeplerden dolayı "soft power" yani yumuşak güç anlamına gelen bu unsurların gelişmesi için özgürlük alanı yaratmanın gereğine inanıyorum. Ayrıca hükümetin de fikir insanlarıyla diyalogu seçtiği kişilerle değil, geniş tabanlı şekilde yapmasının önemini de hatırlatıyorum.

Eğer ana stratejinin ne olduğu fikir insanlarına anlatılırsa, kalibrasyonu uygun şekilde yapılarak daha güçlü hale gelecektir. Böylece yekpare bir duruş sergilemek mümkün olacaktır.

Ben kendi adıma böyle bir iç iletişim stratejisini Türkiye'nin başlatması gerektiğine inanıyorum. Ankara'nın bu işi layığıyla yapacak yöneticisi de var, enstrümanları da.

16.09.2020

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Kılıçdaroğlu, Atatürk tartışmasından rahatsız

16 Eylül 2020

İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun Taksim toplantılarında Mustafa Kemal demesi CHP'de Atatürk krizinin patlak vermesine yol açtı.

Partideki fay hatları harekete geçti. Kimi Canan Kaftancıoğlu ile kurultaydan gelen hesabını görmek için Atatürkçülük tartışmasını kendini açısından avantajlı bir zemin olarak gördü, kimi Atatürkçülük üzerinden güç kazanmaya çalıştı. CHP'de bir dönem Meclis'te bir milletvekilinin odasındaki Atatürk'ün resminin indirilip çöp kutusuna atılması tartışması yaşanmıştı. CHP İzmir Milletvekili Zeynep Altıok Akatlı'nın suçlandığı, Ankara milletvekili Necati Yılmaz'ın haksızlığa uğradığı, Aylin Nazlıaka'nın partiden ihraç edilip daha sonra geri döndüğü olaydan söz ediyorum.

Zaman zaman, Atatürk'ün CHP'den çektiği ne diye düşünmeden edemiyorum. Hem Atatürk'ün siyasi mirasını yiyorlar hem de parti içi iktidar kavgalarını Atatürk'ün üzerinden yapıyorlar.

Kılıçdaroğlu'nun Atatürk tartışmasından çok rahatsız olduğu söyleniyor. Tartışmanın uzatılmaması için uyarıda bulunmuş. Ahmet Davutoğlu'nu ziyaretten sonra bu konu sorulduğunda belirli bir medya grubunun bunu öne çıkarmasının anlaşılır olmadığını söyledi. Ama Kemal Bey, size yakın bir gazete yazdı bunu. Ayrıca gazetecilik yaptılar, haberi verdi. CHP'lilere Atatürk üzerinden birbirinizi suçlayın demedi ki...

CHP bir süredir tekrar eski iç tartışmalarına dönmeye başladı. Burada görev Kılıçdaroğlu'na düşüyor. Kılıçdaroğlu, Atatürk tartışmasını kesmeleri için Özgür Özel üzerinden milletvekillerini uyardı ama bu yeterli olmadı. Kemal

16.09.2020

Bey masaya yumruğunu vurup bu tartışmaların önünü kesmezse, CHP krizlerin partisi formatına geri dönecek. Çünkü gruplar birbirini yemek için aptotta bekliyor. Benden uyarması...

CHP YENİDEN KRİZLERİN PARTİSİ Mİ OLUYOR?

CHP'de bir krizi yazmadan diğeri patlak vermeye başladı. CHP Genel Sekreteri Selin Sayek Böke'nin özel sektörü tehdit eden sözlerinin mürekkebi kurumadan Atatürk tartışması yaşandı. Oysa Böke'nin açıklamalarının tartışılması ve CHP'nin tavrının netleştirilmesi gerekiyordu.

Halk TV'deki programda Fatih Ertürk, Kılıçdaroğlu'nun, "Hazine garantili bu tür işlerin hepsini kamulaştıracamız" sözünü hatırlattıktan sonra, "Bunu nasıl yapacaksınız?" diye soruyor. Selin Sayek Böke, "Ne müzakeresi yapacağız? Müzakere falan yok. Buraya yazacağız, 'Bunlar artık kamunundur' diyeceğiz. Devam edeceğiz" diye karşılık veriyor.

İttifaklar sayesinde yerel seçimlerde önemli bir başarı sağlayan CHP henüz iktidar olmadan özel sektöre parmak sallamaya başladı. Peki böyle bir CHP'nin iktidarında özel sektör kendini nasıl güvende hissedecek? 70'li yıllarda Deniz Baykal'ın Enerji Bakanı olduğu dönemde, "ATAŞ rafinerisini devletleştireceğiz" çıkışı vardı. Özel sektörü ürkütmüştü. Artık Türkiye 70'lerin Türkiye'si değil ama belli ki CHP'de bazı kafalar hâlâ 70'lerde kalmış. Selin Sayek Böke'nin özel sektörü tehdidi üzerinden CHP'nin bu yöndeki politikasının netleştirilmesi gerekiyordu. CHP bir şekilde yönetime geldiği takdirde özel sektör kendini güvende hissedecek mi? Yoksa kapısına devletleştirilmiş levhası asılıp geçilecek mi?

7 Haziran seçimleri öncesinde de CHP'li Gürsel Tekin, medyayı tehdit etmişti, "8 ve 9 Haziran'da ilk işimiz bu kirli gazetelere el koymak olacaktır" demişti.

Gürsel Tekin'in o sözleri bana hep, 27 Mayıs'çılardan Muzaffer Özdağ'ın, "Bâbîâlî'den de geçeceğiz" tehdidini hatırlatır. Bu kafa faşist bir kafa.

Demek ki devir değişse de zihniyet değişmiyor. Benim asıl üzerinde durduğum nokta ise CHP'nin özel sektör yatırımlarıyla ilgili yaklaşımının ne olduğu. Bunun netleştirilmesi gerekiyor. CHP iktidarında özel sektörün kapısına devletleştirilmiş levhası asılacak mı, asılmayacak mı?

KILIÇDAROĞLU VE AKŞENER'İN ZİYARETLERİ

Ali Babacan ve Ahmet Davutoğlu, AK Parti'den ayrılıp kendi partilerini kurunca muhalefetin ilgi odağı oldular. Davutoğlu ile Babacan'ı ilk olarak Meral Akşener ziyaret etti. Akşener'in Davutoğlu'nu ziyareti daha sıcak bir ortamda gerçekleşmiş ama Babacan'ı ziyarete Abdullah Gül'ün gölgesi düşmüş. Akşener, Gül'ün ortak Cumhurbaşkanı adayı olmasına karşı çıkmıştı. Dün de CHP Lideri Kılıçdaroğlu, Ahmet Davutoğlu ile görüştü. Kılıçdaroğlu, koronavirüsü yenen Ali Babacan'ı karantina süresini atlatınca ziyaret edecek. Akşener ve Kılıçdaroğlu'nun ziyaretlerinin perde arkasına baktım, önce heyetler halinde görüşmüşler sonra iki lider baş başa konuşmuş. Açıklandığı gibi ittifak konusu ele alınmamış. Demokrasi eksenli bir sohbet olmuş. Demokrasi bağlamında birleşilmiş. Herkesin fikrini rahatça söylemesi, Türkiye'nin içinde bulunduğu duruma ilişkin siyasetçilerin görüş alışverişinde bulunması gerektiği üzerinde durulmuş. Ülke gerçekleri üzerinde istişarelerde bulunma konusunda mutabık kalmışlar. İşin nezaketi gereği geçmişte karşılıklı olarak sarf edilen sözler gündeme gelmemiş. Ayrıca gelmez de. Bu ziyaretler, seçimlere kadar ilişkileri sıcak tutmaya yönelik çabalar olarak görülüyor. "İrtibatta olalım" durumu. Asıl sonuçlar seçim sürecine girince alınacak.

Altın nereye kadar?

Esfender KORKMAZ

16 Eylül 2020

Altın her çağda, iyi veya kötü insanlığa yön vermiştir.

Daron Acemoğlu ve James A. Robinson, "Ulusların Düşüşü" kitabında, Güney Amerika'da sömürge düzeni kurulması sırasında Peru'da yaşanan altın vahşetini anlatır; "İşgal sırasında Peru'da İspanyollar İnkalara tuzak kurup 2000 kişiyi öldürdüler. Kralı esir aldılar. Kral özgürlüğü için bir oda dolusu altın ve iki oda dolusu gümüş getireceğine söz verdi. Sözünü yerine getirmesine rağmen İspanyollar kralı öldürdüler. Kalan zengin İnkalar da aynı işleme tabi tutuldular. Bazıları diri diri yakıldı."

Altın her dönemde piyasanın anahtarı olmuştur

1870 ile Birinci Dünya Savaşının başladığı 1914 yılları arasındaki döneme birinci küreselleşme çağı deniliyor. Bu dönemde, klasik altın standardı Dünya parası olarak özgün bir yere sahiptir. Bu dönemde altın standardı piyasada spekülasyonu ve kırılganlığı önlemiş. Enflasyonsuz dönem yaşanmış ve işsizlik azalmıştır.

İkinci Dünya Savaşından sonra; 1944 Bretton Wood's sistemi ile bir ons altın 35 dolara bağlanmıştır. 1970 yılına kadar sistem iyi bir performans göstermiş ve dünya refah yıllarını yaşamıştır. 1974 birinci petrol krizi ile aynı zamanda dolara olan güven azalmış ve altın fiyatları artmıştır. 1970 yılına kadar 35 dolar olan altının ons fiyatı, 1971 de ortalama yıllık 40,80 dolar olmuş, 1980 de 612,56 dolar olmuştur.

En düşük olduğu yıl 2001 yılıdır. O yıl ortalama altın ons fiyatı 271,04 dolara kadar gerilemiştir. Dün altın ons fiyatı 1965 dolar idi.

Dolara olan güvenin düşmesi Altın fiyatlarının artmasında etkili olmuştur

Dolara olan güven neden azaldı?

2009 krizi nedeni ile dolar arzının artması dolara olan güvenin azalmasına neden oldu.

Pandemi öncesi ABD'de ekonomik göstergeler iyi olmasına rağmen, Trump'ın Çin ve AB ile olan kur savaşları, ABD için rekabetten kazançlı çıkmadı, tersine dolara olan güven kaybını artırdı.

Trump'ın güven vermeyen kişiliği ve tarzı, hem ABD'nin hemde doların kan kaybına neden oldu. Dün itibariyle dolar endeksi 93 seviyesinde idi.

Eğer Trump değişirse, dolara güven artacak ve altın fiyatları düşecektir

Dolara güvenin azalması hem ülkelerin dolar yerine altın rezervlerini arttırmak istemelerine hem de tasarrufların altına yönelmesine neden oldu. O kadar ki, 2009 Dünya krizinden sonra altına olan talep yıllık altın üretiminden daha fazla arttı ve sonuç olarak altın fiyatları da arttı.

Trump değişirse, ABD de daha istikrarlı bir yönetim olursa, dolara olan güven artacak ve altın fiyatları düşecektir.

Dünyada, öteden beri bir dünya parası arayışı vardır. Zaman zaman İMF SDR'nin Dünya Parası olarak kullanılması ve bir Dünya Merkez Bankası kurulması tartışılmıştır. Bugün Çin'in Dünya ekonomisinde yeri büyüdükçe, dünya parası arayışı da artmaktadır.

Söz gelimi Dünyada en büyük on ekonominin paralarından GSYH'larına orantılı olarak bir sepet yapılır ve bu sepete bağlı Dünya parası sistemine geçilebilir. Bu geçiş yıllar alabilir fakat Birleşmiş Milletler'den böyle bir anlaşma metni çıkması bile, altın fiyatlarını düşüş yönünde etkiler.

Altın fiyatlarında eski yıllarda manüplasyon riski yüksek idi. Bu gün ise fazla görünmüyor. Çünkü 2018 Dünya altın üretiminde ilk on ülkenin payı yüzde 64'tür. Bunlar içinde de en yüksek paya sahip ülke yüzde 12 oranı ile Çin'dir. Rusya'nın payı yüzde 8,4, ABD'nin payı yüzde 7,6 dır. Üstelik altın çıkarma maliyeti yüksektir. Bu ülkelerin anlaşarak üretimi kısımları mümkün görünmüyor.

Sonuç olarak, herkesin bildiği bir gerçek altın için de geçerlidir. En doğrusu tasarrufları farklı alanlara yatırarak riskleri en aza indirmektir.

16 Eylül 2020, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Yunanistan Türkiye'nin sabrını nereye kadar zorlayabilecek?

Hayatın gürültülü akışı içinde en dikkate değer olay, herhalde Türkiye'nin Yunanistan'ı "**Sakız'ı silahlandırarak Lozan'ı ihlal ediyorsun**" diyerek uvarmasıdır. Ege adalarının silahlandırılmasını şimdiye kadar 1947 Paris Anlaşması'nın ihlal edilmesi olarak niteleyen Türkiye'nin, son olayda Lozan'ı gündeme getirmesi, gerginliğin tehlikeli şekilde tırmandığını gösteriyor.

Sarhoş mu oldular?

Macron'un boğazlarına akıttığı Fransız şarabı ile kendilerini unutan Yunanlılar, giderek yaklaşan bir çatışmayı acaba gerçekten istiyorlar mı? Düşünün ki tüm Yunanistan'ın nüfusu bizim İstanbul'daki nüfustan daha azdır. Yunanistan'ın ekonomisi de, askeri gücü de, Türkiye karşısında küçük ölçeklerdedir. Acaba Yunanlılar gerçeğin farkına varıp, Macron'un tahriklerinden kendilerini kurtarabilecekler mi? Yoksa kimsenin pek istemediği o çatışma gerçek haline mi dönüşecek?

Suna Kıraç vefat etti

Dün çok önemli bir vefat haberi de çeşitli çevrelerde üzüntüye sebep oldu. [Vehbi Koç](#)'un küçük kızı ve [İnan Kıraç](#)'ın eşi [Suna Kıraç](#) vefat etmişti.

Vehbi Koç gerçek bir dost, vefalı bir arkadaş ve Türk özel sektörünün gerçekten öncü kişiliğiydi. Suna Kıraç da çok genç yaşından başlayarak babasının izinde ilerlemiş, hem Türk ekonomisine hem de sosyal yaşama büyük katkılar yapmıştı. O da babası gibi gerçek bir dost ve vefalı bir arkadaştı.

Başağlığı dilekleri

Ancak kader onu toplum yaşamından kopardı. Yakalandığı hastalığa karşı eşi

16.09.2020

İnan Kırac dünya ölçüsünde bir çaba ile, Suna'nın nefes almasını düne kadar başarabildi. Suna Kırac'ın ablası Semahat Arsel'e, ağabeyi Rahmi Koç'a ve tabii ki eşi İnan Kırac'a en içten başsağlığı dileklerimi sunarken, sabırlar diliyorum.